

MACMILLAN CANCER SUPPORT

Cetuximab (Erbitux®):
Polish

Cetuksymab (Erbitux®)

Cetuksymab (Erbitux®) to lek stosowany w terapii celowanej. Stosuje się go do leczenia raka jelita grubego oraz nowotworów głowy i szyi.

Czym jest cetuksymab (Erbitux®)

Cetuksymab (Erbitux®) używany jest do leczenia raka jelita grubego oraz nowotworów głowy i szyi. Podane tutaj informacje najlepiej czytać w połączeniu z naszymi ogólnymi informacjami o rodzaju nowotworu, na jaki cierpi dana osoba.

Cetuksymab należy do grupy leków stosowanych w terapii celowanej znanych jako przeciwciała monoklonalne.

Cetuksymab stosowany jest do leczenia zaawansowanych postaci raka jelita grubego w sytuacjach, gdy komórki rakowe nie mają mutacji genu RAS. Zazwyczaj podaje się go z chemioterapią lub czasami z terapiami celowanymi.

Cetuksymab stosuje się w leczeniu niektórych nowotworów głowy i szyi, w przypadku których doszło do przerzutów. Można podawać go w połączeniu z radioterapią lub chemioterapią.

Zanim pacjent wyrazi zgodę na leczenie, lekarz objaśni tę metodę leczenia oraz związane z nią możliwe skutki uboczne.

Jak podaje się cetuksymab

Cetuksymab podaje się w szpitalu w trybie ambulatoryjnym. Lek ten może być podawany samodzielnie lub w połączeniu z innymi lekami przeciwnowotworowymi.

Podczas leczenia zazwyczaj odbywa się wizyty u onkologa, pielęgniarki onkologicznej lub specjalistycznej oraz farmaceuty specjalisty. W niniejszej broszurze osoby te nazywamy odpowiednio: lekarzem, pielęgniarką lub farmaceutą.

Przed rozpoczęciem leczenia pacjent zostaje zbadany przez lekarza lub pielęgniarkę. Pacjenta pyta się o samopoczucie. Pielęgniarka informuje pacjenta, kiedy lek będzie gotowy. Pielęgniarka, farmaceuta lub lekarz omawia z pacjentem plan leczenia.

Cetuksymab podaje się w formie kroplówki (wlewu dożylnego). Zazwyczaj używa się pompy, która kontroluje szybkość wlewu.

Po raz pierwszy lek podaje się powoli, przez ponad 2 godziny. Jeśli nie pojawią się żadne problemy, kolejne podanie leku może trwać godzinę. Po zabiegu pacjent pozostaje w przychodni przez około godzinę. Dzięki temu pielęgniarki mogą upewnić się, że u pacjenta nie wystąpiła niepożądana reakcja na lek.

Zazwyczaj cetuksymab podaje się raz w tygodniu. Jeśli pacjent przyjmuje tego samego dnia chemioterapię, zazwyczaj otrzymuje ją godzinę po przyjęciu cetuksymabu.

Skutki uboczne

Opisujemy tutaj najczęściej występujące skutki uboczne leczenia. Niniejsza broszura przedstawia również niektóre rzadziej występujące skutki uboczne. U danego pacjenta mogą wystąpić niektóre z opisanych tutaj skutków ubocznych, jednak mało prawdopodobne jest, że wystąpią u niego one wszystkie.

Jeśli pacjent przyjmuje również chemioterapię lub radioterapię, może doświadczać także niewymienionych w niniejszej broszurze skutków ubocznych. O zaobserwowanych skutkach ubocznych należy zawsze poinformować lekarza, pielęgniarkę lub farmaceutę.

Lekarz może przepisać leki, które pomogą ograniczyć niektóre ze skutków ubocznych. Należy przyjmować leki ściśle według zaleceń pielęgniarki lub farmaceuty. Dzięki temu istnieje wyższe prawdopodobieństwo ich skuteczności. Informacji na temat łagodzenia skutków ubocznych udziela pielęgniarka. Większość skutków ubocznych zaczyna ustępować po zakończeniu leczenia.

Poważne i zagrażające życiu skutki uboczne

Niektóre metody leczenia nowotworów mogą mieć poważne skutki uboczne. W rzadkich przypadkach mogą być one zagrożeniem dla życia. Onkolog lub pielęgniarka mogą wyjaśnić ryzyko wystąpienia takich skutków ubocznych u danej osoby.

Kontakt ze szpitalem

Pielęgniarka przekaze numery telefonów do szpitala. W razie złego samopoczucia lub chęci uzyskania porady można zadzwonić pod podane numery o dowolnej porze dnia lub nocy. Należy zapisać te numery w telefonie lub trzymać je w bezpiecznym miejscu.

Więcej informacji

Nie możemy wymienić wszystkich możliwych skutków ubocznych tego leczenia. Istnieją pewne rzadko występujące skutki uboczne, które nie zostały tutaj przedstawione. Więcej informacji na ten temat można znaleźć w elektronicznym kompendium leków (eMC).

Skutki uboczne w trakcie leczenia

Reakcja alergiczna

U niektórych osób cetuksymab wywołuje reakcję alergiczną. Może ona wystąpić w trakcie podawania leku lub do godziny po jego podaniu. Pacjentowi podaje się przed rozpoczęciem wlewu leki, które mają za zadanie zmniejszyć ryzyko wystąpienia reakcji.

Jeśli reakcja wystąpi, jest zazwyczaj łagodna, ale czasem może przybrać ostrzejszą formę. W przypadku wystąpienia reakcji pielęgniarki mogą zwykle zmniejszyć tempo podawania kroplówki lub wstrzymać ją. Następnie kontynuują leczenie w wolniejszym tempie.

W trakcie leczenia pielęgniarka kontroluje stan pacjenta pod kątem ewentualnych oznak reakcji alergicznej. Zawsze należy natychmiast poinformować pielęgniarki w przypadku wystąpienia złego samopoczucia lub dowolnego z następujących objawów:

- uczucie gorąca lub rozpalenie widoczne na twarzy,
- wysypka na skórze,
- świąd,
- dreszcze,
- zawroty głowy,
- ból głowy,
- duszności,
- obrzęk twarzy lub ust,
- ból pleców, brzucha lub w klatce piersiowej.

W rzadkich przypadkach reakcja występuje kilka godzin po leczeniu. W przypadku pojawienia się któregośkolwiek z powyższych objawów lub złego samopoczucia po przyjeździe do domu pacjent powinien natychmiast skontaktować się ze szpitalem i poprosić o poradę.

Prawdopodobieństwo wystąpienia poważnej reakcji alergicznej na cetuksymab jest wyższe, jeśli pacjent ma alergię na:

- czerwone mięso,
- ukąszenia kleszczy (kleszcze to małe pajęczaki, które żyją w lasach i na łąkach).

Przed przyjęciem cetuksymabu pacjent powinien poinformować lekarza i pielęgniarkę, jeśli cierpi na którąś z powyższych alergii.

Częste skutki uboczne

Zmiany skórne

Cetuksymab często wywołuje przypominającą trądzik wysypkę lub inne zmiany skórne, np. suchość, swędzenie lub łuszczenie się skóry. Efekt ten występuje zazwyczaj w ciągu 3 pierwszych tygodni leczenia.

Wszelkie zmiany skórne należy zawsze zgłaszać lekarzowi lub pielęgniarce. Udzielą oni porady i przepiszą odpowiednie kremy do skóry lub leki. Jeśli u pacjenta występują poważne problemy skórne, lekarz może opóźnić kolejny cykl leczenia lub obniżyć dawkę leku.

Zmiany skórne zazwyczaj ustępują po zakończeniu leczenia. Mamy informacje dotyczące radzenia sobie ze zmianami skórnymi podczas leczenia.

W bardzo rzadkich przypadkach cetuksymab może wywołać bardzo ostrą reakcję skórą. Należy natychmiast skontaktować się ze szpitalem, jeśli u pacjenta pojawiły się następujące objawy:

- wrzodziejąca lub łuszcząca się wysypka,
- rany na wargach lub w ustach,
- objawy grypopodobne lub gorączka.
- Obniżony poziom magnezu we krwi

Magnez pomaga prawidłowo funkcjonować nerwom i mięśniom. Aby sprawdzać poziom magnezu u pacjenta, jego krew będzie regularnie badana pod tym kątem. Jeśli poziom magnezu u pacjenta jest zbyt niski, lekarz może przepisać suplementy.

Bolące usta i nos

Może pojawić się bolesność śluzówki ust i nosa. Pacjent może doświadczyć owrzodzenia ust lub krwawienia z nosa. O wszelkich tego rodzaju zmianach należy poinformować pielęgniarkę lub lekarza. Mogą oni podać odpowiednie lekarstwa.

Należy czyścić zęby lub protezy rano i wieczorem oraz po posiłkach. Najlepiej używać szczoteczki do zębów z miękkim włosiem lub szczoteczki dla dzieci. Pielęgniarka może udzielić porad dotyczących pielęgnacji jamy ustnej.

Zmęczenie

Uczucie zmęczenia jest powszechnie występującym skutkiem ubocznym. Nie należy się śpieszyć i powinno się planować dni tak, aby mieć czas na odpoczynek. Źródłem energii mogą być niezbyt forsowne ćwiczenia fizyczne, takie jak krótkie spacerki. W razie odczuwania senności nie należy prowadzić pojazdów ani obsługiwać maszyn.

Biegunka

Jeśli u pacjenta wystąpi biegunka, można zazwyczaj kontrolować ją lekami. Należy przestrzegać otrzymanych wskazówek dotyczących przyjmowania leków hamujących biegunkę. Pacjent powinien poinformować lekarza, jeśli biegunka jest ciężka lub nie ustępuje po przyjęciu leków przeciwbiegunkowych. Ważne jest, by pić przynajmniej 2 litry (3½ pinty) płynów dziennie. Zapobiega to odwodnieniu. Pomocne może okazać się unikanie:

- alkoholu,
- kofeiny,
- produktów mlecznych,
- produktów o wysokiej zawartości tłuszczu,
- produktów o wysokiej zawartości błonnika.
- Zmiany dotyczące włosów

Rzęsy mogą stać się dłuższe i bardziej kręcone. Mężczyźni mogą zauważyć wolniejszy porost brody. Włosy na głowie i ciele mogą stać się cieńsze, bardziej kręcone lub łamliwe. Niektórzy pacjenci doświadczają utraty włosów, która następuje powoli w ciągu kilku miesięcy. Opisane tutaj zmiany są zwykle tymczasowe i ustępują po zakończeniu leczenia.

Zmiany dotyczące paznokci

Przyjmowanie opisanego tutaj leku może wywołać zmiany dotyczące paznokci. Mogą one stać się kruche i łamliwe. Zakładanie rękawiczek do mycia naczyń lub na czas używania detergentów pomaga chronić dłonie i paznokcie. Jeśli na obszarze wokół paznokci występuje stan zapalny, należy natychmiast poinformować o tym lekarza.

Zmiany dotyczące wątroby

Opisane tutaj leczenie może powodować zmiany w funkcjonowaniu wątroby. Stan ten normuje się po zakończeniu leczenia. Lekarz lub pielęgniarka będzie regularnie wykonywać badanie krwi, aby sprawdzić, czy wątroba pracuje prawidłowo.

Rzadziej występujące skutki uboczne

Nudności

Lekarz może przepisać leki przeciwwymiotne, aby zapobiec objawom lub je ograniczyć. Jeśli nudności nadal nie ustępują, należy poinformować o tym lekarza. Może on przepisać inne leki przeciw nudnościom, które mogą być skuteczniejsze u danej osoby.

Bóle głowy

Opisana tutaj terapia może powodować bóle głowy. W przypadku wystąpienia bólu głowy należy poinformować o tym lekarza. Może on podać środki przeciwbólowe.

Ból oczu

Cetuksymab wywołuje czasem efekt suchych, bolących, czerwonych i swędzących oczu. Lekarz może przepisać krople do oczu, które złagodzą te objawy.

Należy zgłosić lekarzowi następujące objawy:

- brak poprawy stanu oczu mimo zastosowania kropli,
- zmiany widzenia,
- ból oka.

Czasem cetuksymab może wywołać stan zapalny powieki. Gdy się tak stanie, należy natychmiast skontaktować się z lekarzem.

Wpływ na płuca

Przyjmowanie opisanych tutaj leków może powodować zmiany w płucach. Należy zgłosić lekarzowi następujące objawy:

- kaszel,
- świszczący oddech,
- gorączka (wysoka temperatura),
- duszności.

Jeśli wcześniej istniejące problemy z oddychaniem nasiliły się, również należy poinformować o tym lekarza. Pacjent może zostać skierowany na badania w celu sprawdzenia funkcjonowania jego płuc.

Jeśli takie objawy wystąpią nagle, należy natychmiast skontaktować się ze szpitalem. Czasem dochodzi do stanu zapalnego płuc (alergicznego zapalenia płuc). Lekarz może udzielić więcej informacji na ten temat.

Wpływ na funkcjonowanie serca

Leczenie opisanim tutaj lekiem może mieć w rzadkich przypadkach wpływ na funkcjonowanie serca. Jest to bardziej prawdopodobne, jeśli pacjent przechodzi również inne kuracje przeciwnowotworowe. Lekarz może udzielić więcej informacji na ten temat.

Pacjent może zostać poddany badaniom w celu sprawdzenia pracy jego serca. Takie badania mogą być przeprowadzane przed leczeniem, w jego trakcie lub po jego zakończeniu.

Należy natychmiast skontaktować się z lekarzem, jeśli u pacjenta występują:

- ból lub ucisk w klatce piersiowej,
- duszności lub zawroty głowy,
- odczucie, że serce bije zbyt szybko lub zbyt wolno.

Takie objawy mogą być także wynikiem innych chorób, ale ważne jest, aby zgłosić się na badanie do lekarza.

Inne informacje

Ryzyko wystąpienia zakrzepu

Nowotwór i niektóre leki przeciwnowotworowe mogą zwiększać ryzyko wystąpienia zakrzepu. Objawy zakrzepu to między innymi:

- pulsujący ból, zaczerwienienie lub opuchlizna nogi albo ramienia,
- nagła utrata tchu lub atak kaszlu,
- ostry ból w klatce piersiowej, który może pogarszać się, gdy pacjent kaszle lub bierze głęboki wdech.

Jeśli u pacjenta wystąpią którekolwiek z wyżej wymienionych objawów, powinien natychmiast skontaktować się ze szpitalem, dzwoniąc pod otrzymany całodobowy numer telefonu. Jeśli nie można połączyć się z lekarzem, należy zadzwonić pod numer 111, pod którym można uzyskać pilną poradę w ramach NHS.

Zakrzepy są groźne, jednak lekarz może przepisać leki rozrzedzające krew (antykoagulanty). Lekarz lub pielęgniarka może udzielić więcej informacji na ten temat.

Można obniżyć ryzyko powstania zakrzepu poprzez:

- utrzymywanie aktywności fizycznej podczas terapii,
- picie dużej ilości płynów, szczególnie wody.
- W celu zapobieżenia zakrzepom podaje się czasem antykoagulanty.

Inne leki

Niektóre leki mogą wpływać na działanie opisanej tutaj terapii lub być dla pacjenta szkodliwe w trakcie jej stosowania. Należy zawsze powiedzieć onkologowi o wszystkich lekarstwach, które pacjent przyjmuje lub planuje przyjmować, w tym:

- lekach przepisanych przez lekarza,
- lekach kupowanych bez recepty w aptece lub innym sklepie,
- witaminach, lekach ziołowych i uzupełniających formach leczenia.

Należy poinformować innych lekarzy, farmaceutów i dentystów, którzy przepisują pacjentowi leki, że przyjmuje on terapię przeciwnowotworową opisaną w tej broszurze.

Na stronie elektronicznego Kompendium Leków (eMC) można znaleźć więcej informacji na temat tej terapii.

Szczepienia

Szczepienia mogą zmniejszyć ryzyko wystąpienia niektórych zakażeń. Lekarz lub pielęgniarka może porozmawiać z pacjentem o szczepieniach.

Lekarze zazwyczaj zalecają, aby osoby cierpiące na nowotwór zaszczepiły się przeciwko grypie i koronawirusowi. Są to szczepionki inaktywowane, które mogą pomóc w zmniejszeniu ryzyka zakażenia. Osoby z osłabionym układem odpornościowym mogą je otrzymać, ponieważ nie są to szczepionki żywe.

Jeśli układ odpornościowy jest słaby, należy unikać szczepionek żywych. Jest to spowodowane tym, że mogą one wywołać złe samopoczucie. Szczepionki żywe, np. przeciwko ospie wietrznej, zawierają bardzo słabą wersję choroby, przeciwko której są podawane. Więcej informacji na temat szczepionek żywych i inaktywowanych może udzielić lekarz onkolog lub lekarz pierwszego kontaktu.

Antykoncepcja

W trakcie leczenia należy powstrzymać się od stosunków seksualnych, których celem jest poczęcie dziecka. Leki chemioterapeutyczne mogą uszkodzić rozwijający się płód. Ważne jest, aby podczas leczenia i przez jakiś czas po jego zakończeniu stosować antykoncepcję. Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta udzieli więcej informacji na ten temat.

Karmienie piersią

Zaleca się, aby nie karmić piersią podczas leczenia oraz przez pewien czas po jego zakończeniu. Jest to spowodowane faktem, iż leki mogą przedostać się do organizmu dziecka z mlekiem matki.

Lekarz lub pielęgniarka może udzielić więcej informacji na ten temat.

Płodność

Niektóre leki stosowane w leczeniu nowotworów mogą wpłynąć na zdolność do zajścia w ciążę lub spłodzenia dziecka. W razie zaniepokojenia tym faktem należy porozmawiać o tym z lekarzem przed rozpoczęciem leczenia.

Leczenie z przyczyn nienowotworowych i leczenie stomatologiczne

W razie potrzeby uzyskania pomocy lekarskiej z powodów niezwiązanych z nowotworem należy zawsze poinformować lekarzy i pielęgniarki, że jest się objętym leczeniem przeciwnowotworowym. Należy podać dane kontaktowe onkologa prowadzącego, aby personel medyczny mógł się z nim skonsultować.

Jeśli potrzebne jest leczenie dentystyczne, należy porozmawiać z onkologiem lub pielęgniarką. Zawsze należy poinformować stomatologa o przyjmowanym leczeniu przeciwnowotworowym.

Właściwa opieka i wsparcie dla pacjentów

Jeżeli pacjent ma nowotwór i nie mówi po angielsku, może się obawiać, że to wpłynie na jego leczenie i opiekę. Zespół opieki zdrowotnej powinien jednak zaoferować każdemu pacjentowi poziom opieki i wsparcia oraz informacje, które spełniają jego potrzeby.

Wiemy, że czasami ludzie mogą doświadczać dodatkowych trudności, próbując uzyskać właściwe wsparcie. Na przykład jeśli ktoś pracuje zawodowo lub ma rodzinę, może być mu trudno znaleźć czas, aby zgłaszać się na wizyty w szpitalu. Może także martwić się o pieniądze i koszty dojazdu. Wszystko to może wywoływać stres i można nie wiedzieć, jak sobie z tym poradzić.

Pomoc jest jednak dostępna. Nasza telefoniczna linia wsparcia może zaoferować w języku pacjenta poradę dotyczącą takiej sytuacji. Można porozmawiać z pielęgniarkami, doradcami finansowymi, doradcami zajmującymi się świadczeniami społecznymi czy pracą zawodową. Osobom z nowotworami oferujemy także dotacje od fundacji Macmillan. Są to jednorazowe kwoty pieniędzy, które można przeznaczyć na takie wydatki, jak parking szpitalny, przejazdy, opiekę nad dziećmi czy rachunki za ogrzewanie.

Możliwość rozmowy z organizacją Macmillan w swoim języku ojczystym

Można zadzwonić do organizacji Macmillan pod bezpłatny numer **0808 808 00 00** i porozmawiać z nami w swoim języku ojczystym za pośrednictwem tłumacza. Pacjent może porozmawiać z nami o swoich obawach i kwestiach medycznych. Po uzyskaniu połączenia telefonicznego wystarczy powiedzieć po angielsku nazwę swojego języka. Nasza infolinia jest czynna 7 dni w tygodniu w godzinach od 8:00 do 20:00.

Ostatnia redakcja tekstu: lipiec 2021 r.

Następna zaplanowana redakcja tekstu: grudzień 2023 r.

© Macmillan Cancer Support 2022 – organizacja charytatywna zarejestrowana w Anglii i Walii (261017), Szkocji (SC039907) oraz na Wyspie Man (604), działająca także w Irlandii Północnej. Spółka z odpowiedzialnością ograniczoną do wysokości gwarancji, zarejestrowana w Anglii i Walii pod numerem 2400969. Numer rejestracyjny spółki na Wyspie Man: 4694F. Adres siedziby: 89 Albert Embankment, London, SE1 7UQ. Numer VAT: 668265007

Dokładamy wszelkich starań, aby przekazywane przez nas informacje były dokładne i aktualne, jednak nie mogą one zastąpić specjalistycznej porady lekarskiej udzielonej konkretnemu pacjentowi. W zakresie dopuszczonym przez prawo organizacja Macmillan nie ponosi odpowiedzialności w związku z wykorzystaniem informacji zawartych w niniejszej publikacji, informacji od osób trzecich ani informacji zawartych na podanych stronach internetowych lub do których przedstawiono odnośniki.

